

FAROE spill

ÅRSRAPPORT
2018

ÅRSRAPPORT 2018

INNHold

Leder: Fargespill = Kulturell og sosial bærekraft	s. 6
Styrets beretning	s. 9
Aktørene	s. 12
Organisasjonen	s. 14
Aktivitet	s. 18
Fargespill i skolen	s. 28
Fargespill og flere farger landet rundt	s. 30
Blikk utenfra	s. 31
Fremtidens Fargespill	s. 40
En stor takk til...	s. 41
Årsregnskap	s. 44
Noter til årsregnskap	s. 46

Foto: Tomm Wilgaard Christiansen

FARGESPILL = KULTURELL OG SOSIAL BÆREKRAFT

Fargespills fremste formål er å peke på mangfoldets muligheter.

Ved å møte medmennesker med det tilsynelatende enkle spørsmålet *Hva har du å gi?*, fokuserer vi på individets ressurser og verdi for fellesskapet. Dette er Fargespill-metoden. Forventes du å bidra, blir du også i stand til å sprengre dine egne grenser og bidra med alt du har.

Fargespill er en kunstnerisk organisasjon som i hovedsak lager forestillinger med barn og ungdom fra hele verden, også Norge. Mange har kommet hit til landet som flyktninger og asylsøkere, noen er krysskulturelle, mens andre har hele sin bakgrunn og oppvekst her. Alle har sin egen unike historie og identitet. Faktoren som gir våre forestillinger liv og kraft, er fargespillernes egen musikk og dans. De deler skatter fra sin oppvekst, sin hverdag og sin kultur. På scenen fusjonerer disse uttrykkene med hverandre. Resultatet er en ny helhet som er større enn summen av delene.

Vi ser at et godt sosialt miljø med takhøyde, en åpen dialog og inkludering av alle medvirkende er helt avgjørende for det kunstneriske resultatet. Vi kaller det

Fargespillkulturen; gode møter mellom mennesker, respekt og høye forventninger til hverandre. Dette gir oss kulturell og sosial kapital inn i fremtiden. Dette er bærekraft!

I stadig større grad tar fargespillerne selv ansvar for innstudering av materialet, instruksjon av musikere, komponering av musikk, koreografier og helhetlig kunstnerisk utforming med veiledning fra det kunstneriske teamet. Fargespill-ensemblerne dyrker frem tydelige ledere og selvstendige unge kunstnere i kontinuerlig utvikling. Vi gleder oss over at flere og flere entrer den profesjonelle musikkscenen med stor integritet.

Fargespill-metoden er et grunnprinsipp som har gyldighet langt utover scenekanten. Gjennom etterutdanningskurs for lærere, nettressurser tilpasset klasserommet og tette samarbeid med skoler, næringsliv og andre institusjoner, ser vi at metoden forløser et menneskelig potensiale på en rekke andre områder. Her ligger store muligheter til å spre fargespills filosofi til nye arenaer og nye mennesker.

Vi har vokst mye på få år, og jobber derfor strategisk og langsiktig i det meste vi gjør. Samtidig ser vi verdien av å beholde evnen til å snu seg etter de gode ideene, gripe mulighetene som dukker opp, og beholde nysgjerrigheten og galskapen som har brakt oss dit vi er i dag. For å si det med Ole Brumm:

Hvor skal vi? Jeg vet ikke, sa Ole Brumm, og så gikk de dit.

Ole Hamre
Kunstnerisk leder

Sissel Saue
Kunstnerisk leder

Kjersti Berge
Daglig leder

STYRETS BERETNING

2018 var Stiftelsen Fargespills første hele år med egen avdeling i Oslo. Fargespill-Oslo hadde sin første forestilling, *Vi*, på Det Norske Teatret i mai, og forestillingen ble en stor suksess tross forholdsvis kort innstuderingsperiode. Mange gode samarbeid er skapt og vi ser svært positivt på den videre etableringen i hovedstaden.

I Bergen bygget vi videre på forestillingen *D eg E*, med en rekke nye numre. Bergensartisten Miss Tati gjestet scenen og kvitterte med en uforglemmelig energi og innlevelse. Vi ønsker hele tiden å være i utvikling, overraske med modige valg og nå nye publikummere, og Miss Tati snakker rett til ungdommene både på scenen og i salen. Samarbeidet med denne strålende artisten fortsetter i 2019 både i Bergen og Oslo.

I 2018 ble Fargespill også fotballfrelst! TV2 trakk parallellen mellom verdens største klubbturnering UEFA Champions League og Fargespill, og inviterte oss til å markere høstlanseringen av deres sendinger. Vår vri på den ikoniske hymnen satte spillelede i høysetet, med barna og ungdommene i fokus.

Fargespill har lisensiert sine konsepter Fargespill og Flere Farger til by og bygd i store deler av landet, og vi registrerer med glede at interessen er økende. Disse selvstendige prosjektene får kursing og veiledning fra Bergen, men lever ellers sine egne liv. Det er spennende å følge med på hva de kommer opp med!

Forskningsmiljøer har også vist interesse for Fargespill de senere årene. I 2018 ble den første doktorgradsavhandlingen om Fargespill presentert ved Høgskolen i Innlandet. Dette grundige arbeidet utforsker musikk som interkulturelt verktøy, basert på en etnografisk studie av samhandlingsprosesser i Fargespill.

Takk

Styret ønsker å takke det kunstneriske teamet, musikere og ikke minst aktørene for fantastiske forestillinger, og administrasjonen for stødig drift. Vi ser med forventning frem til året som kommer.

Vi ønsker også å takke alle våre engasjerte støttespillere som bidrar til at Fargespill stadig kan realisere drømmer og ta nye steg.

Rettvisende oversikt over utvikling og resultat

Stiftelsen Fargespill hadde i 2018 en samlet inntekt på MNOK 10,93 mot MNOK 9,37 i 2017. Resultatet i 2018 ble et underskudd på MNOK 0,39 mot et underskudd på MNOK 1,03 i 2017. Stiftelsen hadde ved utgangen av 2018 en egenkapital på MNOK 2,19 som utgjør ca. 63,4 % av totalkapitalen.

31. desember 2018

Bergen, den 12. mars 2019

styret i STIFTELSEN FARGESPILL

Morten Foros Krohnstad
Styrets leder

Jens Elmelund Kjeldsen
Styremedlem

Marit Warncke
Styremedlem

Lisbeth Haugen
Styremedlem

Ole Hamre
Styremedlem

Kjersti Berge
Daglig leder

Foto: Helge Hansen

AKTØRENE

Aktørene, eller *fargespillerne*, er Fargespills viktigste ressurs. I løpet av året har det til sammen vært 105 aktører i ensemblet i Bergen, og om lag 70 aktører i Oslo, i alderen 7 til 25 år. Blant disse finnes røtter fra eller tilknytning til nærmere 40 ulike land. Men dette er underordnet; som fargespiller representerer man ingen andre enn seg selv og sin historie.

Det er alltid en viss naturlig utskiftning av aktører gjennom året. De vanligste årsakene til at aktører slutter er flytting pga. studier eller endring i livssituasjon. Det er svært få som ytrer ønske om å slutte i Fargespill, samtidig som det er en økende interesse fra barn og ungdom som ønsker å delta. Vi fokuserer derfor på å ivareta hver enkelt aktør på en god måte, fremfor å øke deltakerkapasiteten. Det er ingen opptaksprøver eller formelle inntakskrav, og hver forespørsel behandles individuelt. Å være med i Fargespill er frivillig og gratis.

Aktørenes rolle

De siste årene har vi jobbet målrettet for å involvere aktører så mye som mulig i hele prosessen frem til forestilling. En del av aktørene har vært med i Fargespill i flere år, og trenger etter hvert nye utfordringer i prosjektet. Stadig flere trer fram som ledere, for eksempel innen instruksjon av sang og dans, komposisjon, som foredragsholdere eller lignende.

Forestillingen *D eg E* hadde premiere i Bergen i 2017, og ble oppdatert med en håndfull nye numre til ekstraforestillingene i januar 2018. Flere av aktørene har ledet øvelsene på nye numre, med veiledning fra kunstnerisk ledelse. Blant deres viktige bidrag kan nevnes*:

- *Jawana Thayaseelan* var ansvarlig for koreografi og innøving av nummeret *Kanave* i samarbeid med komponist *Mira Thiruchelvam*. Nummeret ble utviklet i 2017, men de to har vært ansvarlige for innstudering også i 2018.
- *Hawi Mohammed* og *Anney Niyokindi* var ansvarlig for koreografi / rekonstruksjon av nummeret *Anu Siyadaa*. Nummeret ble utviklet i 2017, men de to har vært ansvarlige for innstudering også i 2018.
- *Mona Ibrahim Ahmed* og *Abdirisq Qasim Salad* var ansvarlig for koreografi / rekonstruksjon av dans til nummeret *Qul Qul*. Nummeret ble utviklet i 2017, men de to har vært ansvarlige for innstudering også i 2018.
- *Shelmith Mwenesi Øseth* var ansvarlig for koreografi til egen dans i åpningsnummeret, og deler av arbeidet ble gjort i samarbeid med *Tresor Hugue Ntwari*. Nummeret ble utviklet i 2017, men de to har videreutviklet nummeret gjennom 2018.

- *Kimiya Novin* var ansvarlig for rekonstruksjon av egen dans i nummeret *Shab Eh Mahtaab*. Nummeret ble utviklet i 2017, men Kimiya har videreutviklet dansen i 2018.
- *Rahmat Durrani* var sammen med koreograf ansvarlig for innøving av nummeret *Nawakai*.
- *Mahmoud Sheik Abdi* rekonstruerte og innstuderte dansenumrene til *Semame* sammen med koreograf.
- *Anney Niyokindi* stod for koreografi og innstudering av dansen i nummeret *Mutu Momoja*.
- *Ajaji Abillo-Maku*, *Eyerusalem Abillo*, *Sabah Idris Mohammed* og *Almaz Kulu Bahari* stod for rekonstruksjon og innstudering av nummeret *Kote Kotes*.

*Flere aktører har hatt utvidede roller i øvingsgruppene, men hovedansvaret har ligget hos de nevnte.

Eksterne oppdrag

Aktører som får ledererfaring i Fargespill opparbeider seg etterspurt kompetanse, og flere av disse får derfor oppdrag som instruktører og konsulenter for andre Fargespill- og Flere Farger-prosjekter rundt om i landet. *Anney Niyokindi* ble for eksempel engasjert av Askøy kommune som ansvarlig koreograf for Flere Farger Askøy sin forestilling, som hadde premiere i november 2018.

Miljøet

Miljøet i Fargespill er mer enn god stemning og oppmuntrende ord. Vi er opptatt av å ha positive forventninger til hverandre, heie hverandre fram, verdsette den enkeltes unike kvaliteter og møte hverandres ulikheter med respektfull nysgjerrighet. Dette er et felles ansvar som både ansatte og aktører har jobbet målbevisst med over mange år. Nye aktører blir møtt, sett og invitert til å bidra fra første dag. Veteranene er forbilder og mentorer for de yngre aktørene. Innsatsviljen og samholdet i Fargespill-familien må sies å være uttrykk for en unik organisasjonskultur, som trosser stort aldersspenn, mangfoldet av kulturelle og sosiale bakgrunner, språkbarrierer og så videre.

Ledelsen jobber kontinuerlig med å skape gode rom for dialog med aktørene, og ta deres synspunkter på alvor. Denne kommunikasjonen er viktig for å skape eierskap og ivareta engasjement, og dessuten for å kunne forløse de mange og store ressursene som finnes i aktørgruppen. Blant nye tiltak i 2018 for å lytte til aktørenes meninger kan en nevne *Farge & Spill*, en intern møteplass som er nærmere omtalt under *Aktivitet*.

ORGANISASJONEN

STIFTELSEN FARGESPILL

STYRET

Morten Foros Krohnstad – leder, advokat-partner, Schjødt

Ole Hamre, kunstnerisk leder, Fargespill

Lisbeth Haugen, Prosjektleder, Visjon Vest/Sparebanken Vest

Marit Warncke, adm.dir. Bergen Næringsråd

Jens Elmelund Kjeldsen, professor i retorikk og visuell kommunikasjon UiB

Harald Victor Hove, daglig leder, Maritime Bergen

(Gikk ut av styret til Årsmøtet 2018)

ADMINISTRASJONEN

Bergen

Kjersti Berge, daglig leder

Kjersti har vært ansatt gjennom hele året i 100 % stilling.

Frødis Moberg, adm.koordinator/kommunikasjonsansv.

Frødis har vært ansatt gjennom hele 2018 i 100 % stilling.

Oslo

Anine Smith, Avdelingsleder

Anine har vært ansatt gjennom hele året i 100% stilling

KUNSTNERISK TEAM

Bergen

Ole Hamre, kunstnerisk leder

Ole har vært ansatt gjennom hele året i 65 % stilling.

Sissel Saue, kunstnerisk leder

Sissel har vært ansatt gjennom hele året i 100 % stilling

Elizabeth Guino-o, koreograf / danseinstruktør

Elizabeth var ansatt i 30 % stilling fram til høsten 2018, og gikk så over i en frilanserrolle som danseinstruktør med hovedansvar for koreografi.

Anna Egholm Pedersen, musikalsk konsulent

Anna har vært ansatt gjennom hele året i 60% stilling

Sigurd Rotvik Tunestveit, musikalsk konsulent

Sigurd har vært ansatt gjennom hele året i 100% stilling

Irene Kinunda, adm./kunstnerisk konsulent

Irene har vært ansatt gjennom hele året i 80% stilling.

Stephanie Mariama Mowinckel, danseinstruktør

Stephanie har vært ansatt i 20% stilling fra 14.august 2018.

Silje Maubach Alvær, danseinstruktør

Silje var ansatt i 20% stilling i tidsrommet 01.04.-30.06.2018

Totalt 6,25 årsverk i Fargespill i Bergen pr 31.12.2018 (hvorav 0,5 årsverk er dekket gjennom Bergen kommune).

Oslo

Olav Torget, musikalsk leder

Olav har vært ansatt gjennom hele året i 40% stilling

Zezé Kolstad, scenisk leder / koreograf / kunstnerisk ansvarlig

Zezé har vært ansatt gjennom hele året, fra 01.01. i 40% stilling. Fra 01.07. tok hun over som kunstnerisk ansvarlig / koreograf i 80% stilling.

Anja Skybakmoen, musikalsk konsulent / sanginstruktør

Anja har vært ansatt gjennom hele året, fra 01.01. i 40% stilling og fra 01.07. i 50% stilling

Nosizwe Baqwa, musikalsk konsulent / sanginstruktør

Nosizwe har vært ansatt gjennom hele året fra 01.01. i 30% stilling og fra 01.07. i 40% stilling

Totalt 3,1 årsverk i Fargespill-Oslo pr 31.12.2018

MUSIKERE

Bergen

Ole Hamre, musikalsk leder, trommer / perkusjon, musikkproduksjon

Jaser Sayun, perkusjon

Mira Thiruchelvam, bambusfløyte / jathees

Kato Ådland, gitar, musikkproduksjon

Eirik Blåsternes, programmering, synth, perkusjon

Erik Halvorsen, tangenter

Harald Dahlstrøm, tangenter / programmering t.o.m. januar 2018

Oslo

Olav Torget, musikalsk leder, gitar, musikkproduksjon

Safaa Al Saadi, fløyter, perkusjon

Marte Ebersen, tangenter

Gjermund Silseth, bass

Rune Arnesen, trommer

PRODUKSJON

Bergen

Kåre Ivar Skjørestad, lysdesign / lystekniker

Jan Henrik Vindenes, lyddesign / lydtekniker

Erik Ingebretsen, monitortekniker

Britt Koldal, inspisient

Silje Sandodden Kise, scenografisk konsulent

Oslo

Ola Bråten, lysdesign, scenografi
Thor-Ivar Lund, lyddesign, lydtekniker
Tina Espejord, inspisient

FRIVILLIGE ASSISTENTER

Fargespill er helt avhengig av frivillige assistenter for å kunne gjennomføre fellesøvelser, reiser og forestillinger. Hver produksjon innebærer en stor dugnadsinnsats som spenner fra plastring av sår og oppmuntrende ord bak scenen til transporthjelp, matlaging og annen tilrettelegging. I 2018 hadde Fargespill i Oslo og Bergen 31 assistenter i apparatet. Det er ca. 7-10 frivillige assistenter med på hver forestilling/fellesøvelse/reise.

Foto: Tomm Wilgaard Christiansen

FORESTILLINGER

Fargespill tar stadig nye steg inn i skole og utdanning, næringsliv og samfunnet for øvrig. Like fullt foregår vår kjernevirksomhet fortsatt på scenen. Fargespillene er scenekunstnere, og forestillingene våre er omdreiningspunktet som det daglige arbeidet kretser rundt. Å bygge en ny sceneproduksjon stein på stein krever utforskning, flikking og feiling, øving og atter øving. Og fordi Fargespill essens er vanskelig – for ikke å si umulig – å skildre fullt ut med ord, er det kun gjennom kraften og energien som frigjøres på scenen at vi opplever å kunne gi et fullgodt bilde av hva Fargespill egentlig er.

D E G E – EKSTRAFORESTILLINGER

Premieren på *D eg E* i november 2017 i Grieghallen sprengte nye grenser, med inviterte gjester fra Fargespill i Ålesund, Larvik, Trondheim og Kristiansand, samt aktiv bruk av video og visuelle virkemidler i samspill med aktørene på scenen. I januar 2018 var gjesteaktørene fra Fargespill i Larvik og Trondheim tilbake i Bergen, mens numrene fra Kristiansand og Ålesund ble framført av ensemblet i Bergen. Det ble spilt to ekstraforestillinger i Grieghallen søndag 28. januar. Forestillingen fra november året før gjenoppstod i ny utgave og kastet nytt lys på tematikken i *D eg E*, om ungdommers vanskelige og viktige kamp for å finne ut hvem de er. Aktørenes involvering i denne produksjonen er verdt å nevne. Shelmith Øseths personlige dans åpner forestillingen på en tom scene, før Gutu Abera setter sin egenkomponerte sang til bevegelsene. Jawana Thayaseelans nydelige koreografi forteller en romantisk historie sammen med Mira Thiruchelvams fantastiske komposisjon *Kanave*. Aldri tidligere har aktørenes avtrykk vært like tydelig, noe vi mener er et viktig steg på veien videre for Fargespill. Resultatet var en sterk forestilling om å finne og forme egen identitet i spennet mellom eget selvbilde, samfunnets forventninger, røtter og drømmer.

FARGESPILL-OSLO DEBUTERER MED VI

Spenning i salen, spenning i staben og spenning bak scenen. 26. og 27. mai kunne vi endelig invitere til forestillingen *Vi* på hovedscenen på Det Norske Teatret, den første produksjonen med det nye Fargespill-ensemblet i Oslo. Hovedstaden er en by med stort mangfold og rike ressurser, men også store forskjeller. Kontrastene og impulsene som preger bybildet ble speilet i forestillingen *Vi*. Ved å gi plass til det unike individet skapes også en ramme for et inkluderende fellesskap – et *vi*. Aktørene kom fra ulike kanter av byen, med sin egen historie og sine egenskaper i bagasjen. I tillegg til samarbeid med flere skoler rekrutterte vi også barn og unge via eksisterende sang- og danse miljøer.

På scenen hadde aktørene fra Oslo med seg gjester fra Fargespill i Larvik og Bergen, og nye vennskapsbånd preget også energien på scenen. Med to nesten utsolgte forestillinger fikk Fargespill-Oslo en pangstart! Ansatte, frivillige assistenter og andre gode krefter i Fargespill-apparatet i Oslo har gjort en stor jobb i forkant av denne forestillingen, noe som gjør at suksessen smaker enda bedre. Men først og fremst var det aktørene som gjorde debut for Fargespill-Oslo til noe helt spesielt. 116 aktører mellom 7 og 25 år fylte scenegulvet og var gavmilde med både gåsehud og bakoversveis til publikum. Vi er stolte over debut til vårt Oslo-ensemble og ser med forventning frem til fortsettelsen.

FARGESPILL OSLO PÅ KULTURFEST TØYEN

Med premieren fra Det Norske Teatret friskt i minne gikk Fargespill Oslo på scenen under Kulturfest Tøyen to uker senere og fremførte en halv times forrykende program, i hovedsak hentet fra forestillingen *Vi*. Med 800 skoleelever i publikum var responsen overveldende og aktørene leverte nok et gang et strålende show.

D E G E – FARGESPILL OG MISS TATI

«Måtte bli det eg var for å bli *D eg E*»

Lars Vaular, *Heartbreak Hotel*

«*Criança futuro bate*» («*Barna er fremtiden*»)

Puto Prata, *Criança futuro bate*

Årets hovedprosjekt i Bergen videreførte konseptet *D eg E*, og inkluderte en ny gjest og ferske numre. Fremdeles hang Lars Vaulars tekstlinjer om å bli den eg var for å bli *D eg E* i lydbildet og resonerte gjennom programmet. Men nye lyder og rytmer gav mening til disse ordene på en helt annen måte. Med på laget var artisten Miss Tati, som med sin tilstedeværelse både på og av scenen løftet Fargespill energi enda noen hakk. Tatiana Palanca er født i Portugal av angolanske foreldre, og brakte til torgs en heftig danselåt fra den angolanske artisten Puto Prata i stilen kuduro. Fortellingen om å være *D eg E* gikk gjennom et hamskifte, men beholdt fokus på ungdommers søken etter identitet, og hvordan våre ulike og sammensatte identiteter er en del av et hele. Historiene ble formidlet gjennom norsk rap, angolansk dansemusikk, bulgarske korstemmer, fransk opera og amerikansk country – for å nevne noe.

Novemberforestillingene ble holdt for fulle hus i Grieghallen, inkludert to skoleforestillinger gjennom Den kulturelle skolesekken i Bergen kommune. Det ble derfor også satt opp en ekstraforestilling av *D eg E* i januar 2019.

BESØKSTALL

Med to aktive ensembler i Oslo og Bergen, samt økt aktivitet med mindre grupper på store og små arrangementer, ser vi en gledelig økning i antall mennesker som opplever Fargespill. En milepæl er nådd når vi i 2018 passerte 200 000 publikummere som har sett Fargespill i Oslo og Bergen live på scenen siden starten. På landsbasis ligger publikumsestimatet på 450 000. Og fortsatt er det plass til mange flere!

Visninger	Antall publikummere
Åpne forestillinger / arrangementer	22 574
Lukkede forestillinger / arrangementer	12 790
Skoleforestillinger	3 272
Sum publikum i 2018	38 363
Publikum totalt pr. 31.12.18	226 062

ANNEN AKTIVITET

TV2-LANSERING AV CHAMPIONS LEAGUE

Fotball og Fargespill blir sjelden nevnt i samme åndedrag. Men da TV2 skulle lansere sine sendinger fra UEFA Champions League høsten 2018 utfordret de Fargespill i Bergen til å tonesette fotballfesten på sin måte. Vi så mange spennende sider ved dette oppdraget. Selv om fotball på høyeste internasjonale nivå har flere sider, er kjerneverdier som samspill, fellesskap og respekt noe som Fargespill kan identifisere seg med. I Champions League består lagene av spillere på tvers av kulturer, religioner og etnisitet, som er der på grunn av sin spisskompetanse. Sammen spiller de hverandre gode og inspirerer sitt publikum. Slik liker vi også å tenke om Fargespill.

Siden det er første gang TV 2 har Champions League, så ville vi markere det skikkelig. Og Fargespill har mange av de verdiene som vi også mener fotballen har. Det er glede, energi, mangfold og ungdommelighet, sier fotballsjef i TV2, Eystein Thue til Bergensavisen.

Resultatet ble en videovignett som gikk på TV2 sine kanaler og i sosiale medier i flere utgaver inn mot deres fotballsendinger høsten 2018. Den originale Champions League-hymnen, komponert av Tony Britten basert på G. F. Händels *Zadok The Priest* fra 1727, fikk et tydelig, musikalsk «Fargespill-uttrykk». Videoen ble filmet i TV2s regi i Grieghallen, hvor om lag 35 fargespillere deltok sammen med noen av TV2s sportsprofiler og tidligere fotballspillere. Fargespill deltok også med en utvidet utgave av vignetten i forbindelse med TV2s høstlansering 23. august 2018. Tilbakemeldingene i etterkant har vært svært positive.

MAKRAMÉ

I en årrekke har Fargespill organisert en mindre gruppe av Fargespillaktører, som sammen med én eller flere musikere har opptrådt på eldresentre gjennom Den Kulturelle Spaserstokken i Bergen kommune. Gruppen har nå funnet en fast form og tatt navnet *Makramé*, fra kunsthåndverkstradisjonen som skaper fine mønstre gjennom fletting og knyting av bånd eller tråd i ulike farger og tykkelser. I 2018 har gruppen bestått av fargespillerne Anney Marie Niyokindi, Hannah Faisan Jensen, Gutu Abera, Sofie Sisselsdatter Hamre, samt musikere Eirik Sundaran Blåsternes og Bård Aarvik.

Makramé ønsker å utfordre og leke seg med gammelt og nytt musikalsk materiale i en herlig fusjon av verdens popmusikk, folkesang og rytmer. En opptreden med Makramé er en fortelling om samspill, sangglede og fellesskap, hvor utøverne byr på seg selv og sine historier.

Gjennom 2018 har Makramé opptrådt på en rekke arrangementer og blitt kjent som en energisk, tankevekkende og gledespredende gruppe som kan få liv i et hvert rom. De har gjort oppdrag for blant andre Universitetet i Bergen, Høgskulen på Vestlandet, Senter for internasjonal helse og Røde Kors med flere. Gruppen har gjennom flere år utviklet et eget repertoar som også har blitt tilpasset mer kommersielle arenaer, som private arrangementer og mindre arenaer der Fargespill i fullformat blir for stort. Makramé jobber nå mot å utvikle en konsertpakke som skal fremføres på Victoria i Bergen, som en del av deres konsertprogram for våren 2019.

Makramé har også gjennomført fire konserter på eldresentre i Bergen i 2018 gjennom programmet til Den Kulturelle Spaserstokken. Nye konserter gjennom Den Kulturelle Spaserstokkens er planlagt i 2019.

FOREDRAGSVIRKSOMHET

Gjennom 15 år har Fargespill opparbeidet seg kompetanse på mange felt som synes interessant for omverdenen, og vi blir stadig invitert til å snakke om våre erfaringer i ulike fora. Det er viktig for Fargespill å være en synlig aktør og bidra i relevante fagmiljøer og i det offentlige ordskiftet der det er naturlig.

I 2018 har de fleste av Fargespills ansatte holdt presentasjoner og foredrag i ulike sammenhenger i både Bergen og Oslo. Også aktørenes erfaringer og perspektiver er svært relevante, og vi forsøker så langt det lar seg gjøre å engasjere én eller flere av aktørene til å bidra. Å involvere deres stemme er en viktig faktor i fortellingen om Fargespill, i tillegg til at det skaper en ny utviklingsarena for aktørene.

Et eksempel på dette er arrangementet *X-talk* i november 2018, der vi ble invitert av Tidsskriftet FeTT til å delta i en samtale om hvordan man bygger gode prosjekter i kunst- og kulturbransjen. Etter innlegg om Fargespills filosofi og arbeidsmetoder fra kommunikasjonsansvarlig Frøydis Moberg, gikk ordet til mangeårig fargespiller Anney Niyokindi, som gav sitt personlige perspektiv på hvordan deltakelse i Fargespill virket inn på hennes liv. Med Anneys innsiktsfulle refleksjoner kunne vi formidle på en helhetlig måte hvordan og hvorfor Fargespill fungerer, og gi inspirasjon og tips til andre entreprenører i kunst- og kulturbransjen.

=VI-KONFERANSEN 14-15.MARS 2018

I 2018 arrangerte Norsk Kulturskoleråd og Stiftelsen Fargespill for andre gang en konferanse sammen. Nytt av året var det nyetablerte navnet =VI. Konferansen gikk over to dager i Larvik, med Larvik kommune som vertskap. Blant de om lag 200 deltakerne på konferansen fantes blant annet kulturskolelærere, skoleledere og skoleeiere, aktører som kulturskolene samarbeider med, kommuner som driver med Fargespill og ansatte innen UH-sektoren.

Konferansen =VI 2018 hadde som mål å legge til rette for at ulike kompetansemiljøer og nasjonale og lokale aktører for kultur og inkludering skulle få møte hverandre, utveksle erfaringer, bygge kunnskap og kompetanse, og skape økt samarbeid og aktivitet. Dette anser vi som viktig for at en større del av potensialet for inkludering gjennom kunst og kultur skal kunne realiseres der inkluderingen kan og må skje – i lokalsamfunnene.

Hovedtaler var danser og sceneutøver Adil Khan, som gjorde sterkt inntrykk med sine personlige erfaringer om blant annet utenforskap og psykisk helse. Ellers var det spennende innslag fra blant andre Norsk organisasjon for asylsøkere (Noas), Blues Factory, The Rock and Roll Forever Foundation, bandet «Skyldig som faen», Larvik kulturskole og Fargespill. Bandet «Skyldig som faen» opptredte også live, i tillegg til at de delte av sine erfaringer med å spille i band mens de soner fengselsdommer.

På tampen av dag to var det tid for speed-dating. Her fikk ulike aktører presentere seg for deltakerne, inndelt i puljer. Aktører her var El Sistema, Bluesfactory, JM Norway, FLEXid, Høgskolen på Vestlandet, Peacepainting og Fargespill.

Konferansen inneholdt også bolker med erfaringsutveksling og drøfting på bakgrunn av forhåndsbestemte tema.

Konsulent i Fargespill, Irene Kinunda, og mangeårig aktør, Mona Ibrahim Ahmed, var konferansierere gjennom begge dagene, og bandt innslagene

sammen med humor og vidd, i tillegg til personlige erfaringer knyttet til ulike tematikker. Konferansen fikk strålende tilbakemeldinger fra deltakerne.

Arrangørsamarbeidet med Kulturskolerådet vil videreføres til 2019 med noe utvidet arrangørgruppe.

FARGESPILLS YOUTUBE-KANAL

Fargespills aktiviteter er mange og varierte, men de har en felles plattform. Fargespills største utstillingsvindu er forestillingene, men når kun ut til et begrenset publikum, og forteller heller ikke hele historien. Vi ønsker derfor å opprette en YouTube-kanal som kommer tettere på prosessene i Fargespill, på aktørene og deres hverdag. I tillegg vil dette gi aktørene et talerør til å ta opp temaer som de er opptatte av. Hvordan utviklingen og utvelgelsen av innhold skal skje i praksis bestemmes i tett dialog med aktørene.

Vi vil starte med å involvere aktørene i Bergen i første omgang, men vil etter hvert også ha innslag fra Fargespill Oslos aktører. Det er også muligheter for å utvide aktørstemmene til de andre byene det er aktive Fargespill og Flere Farger-prosjekter.

Fargespills publikum og følgerskare varierer i alder og demografi, men på Vestlandet, der Fargespill har etablert seg over tid, er det en hovedvekt av kvinner over 54 år. Fargespills aktører er i alderen 7 til 25 år, og vi ønsker å involvere flere i denne aldersgruppen, med hovedvekt på ungdom og unge voksne. I tillegg ønsker vi å nå bredere ut nasjonalt.

I 2018 har vi brukt tid på å lage en ramme for konseptet sammen med aktørene, samt gjort research på potensielle filmselskap. Vi ønsker å engasjere et filmselskap som er med på å utforme kanalen, og da mange av aktørene er mindre-årige og noen har sårbare livssituasjoner, er det viktig at alle involverte parter er gode på å skape trygge rammer i research- og opptaksfasene. Dette arbeidet fortsetter i 2019, og opptak vil produseres og publiseres så snart som mulig.

FARGE & SPILL

Samlingsarenaene i Fargespill har i stor grad vært knyttet til øvelser og forestillinger. De siste par årene har det vokst frem et behov for å skape andre samlingspunkt hvor aktørene kan få tid til å snakke sammen om større og mindre temaer. Derfor startet vi opp en månedlig «fredagsklubb» som aktørene i stor grad administrerer selv. De har satt ned en arbeidsgruppe bestående av fire aktører i alderen 15-23, som har hovedansvar for å organisere kveldene, med bakgrunn i aktuell tematikk.

Foto: Helge Hansen

De har kalt kveldene for *Farge & Spill*, og én fredag i måneden samles de til sosialt samvær med diskusjoner, erfaringsutveksling, god mat og dansing. Organiseringen veiledes av Irene Kinunda, og de øvrige ansatte rullerer på å delta. Slik unngår vi at de voksne ansatte overtar styringen, samtidig som eventuelle problemstillinger som kommer opp på disse kveldene kan løftes opp på ledernivå om nødvendig.

INTERN WORKSHOP

I 2018 var det 6 aktive Fargespill-lisenser i Norge (ikke inkludert Flere Farger), i tillegg til våre egne ensembler i Oslo og Bergen. 3-4. oktober 2018 samlet vi disse troppene i Villa Fargespill i Bergen for en to dagers workshop med hovedfokus på erfaringsutveksling. Den første dagen hadde et internt fokus, hvor de ulike ensemblene presenterte seg selv og kom med ulike erfaringer/utfordringer, i tillegg til at vi løftet filosofien i Fargespill og ulike problemstillinger og potensielle utfordringer knyttet til denne.

På dag to hadde vi invitert Monica Ifejilika, som tidligere på året hadde skrevet en kritisk anmeldelse av Fargespill-Larviks forestilling, samt av konseptet Fargespill, på Ballade.no – en uavhengig nettavis for og om norsk musikkliv. Ifejilika innledet med et 15 minutters innlegg, hvor hun oppsummerte sine kritiske synspunkter Fargespills metode og virksomhet. Irene Kinunda fulgte opp med et innlegg om hvordan hun som tidligere aktør, og nå ansatt i Fargespill, opplever denne kritikken. Etter innledningene ble det åpnet for en dialog mellom deltakerne på workshopen og Ifejilika, som ble moderert av Lubna Jaffery.

Til denne samtalen inviterte vi de eldste aktørene, samt musikere og noen av våre samarbeidspartnere. Vi ønsket å gi uenigheter og ulike perspektiver rom, og opplevde at vi fikk til en god, åpen samtale, der mange interessante synspunkter kom frem, om enn ikke alle ble enige til slutt. Vi gikk fra denne workshopen med ambisjoner om å bli enda bedre, og med nye og viktige perspektiver inn i det videre arbeidet. Det opplever vi at også lisensstedene som deltok gjorde.

EVENTER

Fargespill blir ofte invitert til å opptre på større og mindre eventer, og 2018 var intet unntak. Her kan vi blant annet nevne fremleggingen av regjeringens nye kulturmelding i november, markeringen av Fløibanens 100-års jubileum, den internasjonale psykologikonferansen *Emotion Revolution*, det klimafokuserte arrangementet *Nattevandring* i Bergen og TV2s programlansering for høsten.

Høydepunktet i årets event-kalender var uten tvil Nobels Fredsfest – utekonserten til ære for årets mottakere av Nobels Fredspris, yezidiske Nadia Murad fra Irak og Dr. Denis Mukwege fra Kongo. Konserten ble avholdt på Frithjof Nansens

plass ved Rådhuset i Oslo, og ble sendt i sin helhet på NRK1. Fargespill fikk æren av å fremføre en musikalsk hilsen til Dr. Denis Mukwege, og satte for anledningen sammen fire numre i en medley. Det var 36 aktører på scenen, og Irene Kinunda åpnet det hele med en kongolesisk folketone, sunget på fransk, som gikk over i en rwandisk sang om forsoning. Etter en følelsesladet åpning gikk medleyen over i det eksplosive nummeret *Kuduro* med Miss Tati og endte til slutt i den indiske festsangen *Tunak Tunak*.

Foto: Helge Hansen

FARGESPILL I SKOLEN

Blant våre viktigste oppgaver er å gjøre *Fargespill-metoden* tilgjengelig for stadig flere og større deler av samfunnet. Vi har stor tro på at grunnfilosofien i vår virksomhet er relevant i næringslivet, frivilligheten, i maktens korridorer der politiske vedtak gjøres og alle steder der mennesker møtes. Skolen er samfunnets viktigste arena for menneskelig utvikling, og der vi legger fundamentet for morgendagens samfunn. For oss er målrettet samarbeid med skolen en like sentral del av virksomheten nå som den gangen Nygård skole var viktigste rekrutteringsarena i Fargespills spede begynnelse for snart 15 år siden. Kunnskapsrike morsmåslærere og klasseledere er også svært viktige for å se behov, finne nye aktører og spille på lag med ungdommene som står midt i et utdanningsløp. Vi deler ressursene våre mellom aktiv deltagelse i undervisning og utviklingsarbeid, etterutdanningskurs for lærere ved Høgskulen på Vestlandet og nettressursen Fargeskyen.

Oslo: Samarbeid med Ila skole

Etter dialog og samarbeid med flere skoler i Oslo i oppstartsfasen har Fargespill-Oslo landet på å jobbe videre med Ila skole. Skolen ligger sentralt til og har et stort tilfang av elever med krysskulturell erfaring. Viktigst er det likevel at skoleledelse, personale og elever har vært positive i møte med Fargespill og ønsker å vite mer om hvordan metodikk og tankegang kan brukes på deres skole.

Ila skole har egne velkomstklasser (tidligere kalt alfabetisering- og mottaksklasser), hvor elever som akkurat har kommet til landet av ulike årsaker får undervisning i norsk og grunnleggende kompetanse til å gå inn i de ordinære klassene på sikt. En velkomstkilde er som regel en svært sammensatt gruppe. Noen er her som asylsøker på midlertidig opphold, noen er barn av foreldre som er flyttet til Norge på grunn av arbeid eller lignende. I tillegg er det gjerne et spenn i alder, språk- og skriftforståelse og kulturelle rammeverk. Velkomstklasser er store ressurser for skoler som Ila, om de bare blir sett på som nettopp det – men som oftest er det utfordringene som trekkes frem. Ila skole viste at de ønsket å hente Fargespills tankegang inn i undervisning og skolehverdag, og har blitt en av våre viktigste partnere i Fargespill-Oslo. Dette samarbeidet videreføres i 2019.

Høsten 2018 var Fargespill inne på skolen med ukentlige tilbud til alle elevene i velkomstklassene. Denne undervisningen gikk over ti uker. Parallelt med undervisningen for elevene, forankret vi vår tilnærming og fargespill-metoden hos involverte lærere og skoleadministrasjon. Da vi var ferdig med vår undervisning på skolen, ble de elevene som var interesserte i å fortsette med ukentlige øvelser med videre til lokaler vi leier hos Bygdelagssamskipnaden

(BLS). I tillegg til undervisningen i nevnte klasser dedikerte skolen uke 36 i 2018 til vennskap på skolen. Alle lærerne og elevene på skolen lærte seg sangen og dansen *Dali Wam* fra Fargespill-Oslo sin forestilling *Vi*.

Bergen: Undervisning ved Nygårdslien skole

Fargespill har en mangeårig og sterk relasjon til skolen i Bergen, og er i tett dialog med både lærere, rektorer og etat for å bidra til at Fargespill og Bergensskolen drar gjensidig nytte av hverandres kompetanse og ressurser. For Fargespill er vår lokale skole i både Bergen og Oslo en nøkkel til å møte unge mennesker der de er og forstå deres hverdag. I Bergen har denne relasjonen fått vokse seg sterk gjennom mange år, og vi har vært involvert i både undervisning og utviklingsprosjekter i en rekke skoler.

I 2018 videreførte vi samarbeidet med Nygårdslien skole, der musikk- og danseinteresserte elever får mulighet til å delta i en ukentlig økt med fokus på deres egne sanger, rytmer og regler. Elevene fra Nygårdslien kom både fra velkomstklassen og fra de ordinære aldersbestemte klassene. Gjennom året øver de på utvalgte numre og deltar med disse på scenen under Fargespill-forestillingene. Det er alltid en vitamininnsprøytning å få denne gjengen med på fellesøvelsene i løpet av året med nysgjerrighet og stort engasjement. Noen av barna som blir introdusert for Fargespill gjennom denne ordningen fortsetter også i ensemblet vårt på ettermiddagsøvelser. Samarbeidet med Nygårdslien skole fungerer godt og fortsetter i 2019.

Den Kulturelle Skolesekken

Den Kulturelle Skolesekken (DKS) er en viktig aktør i skjæringspunktet kunst/utdanning over hele landet. Fargespills høstforestillinger i Bergen har i en årrekke vært en del av DKS, og hvert år blir billettene til disse arrangementene revet vekk. For aktørene selv er disse forestillingene helt spesielle. Å opptre for jevnaldrende, for noen til og med klassekamerater, er én ting. Men å oppleve den enorme responsen fra drøyt 1600 jublende skoleelever gir en enorm energi til scenen. To fullsatte Grieghaller med ellevilt, ungt publikum gir lyd fra seg! Klasser og lærere som vender tilbake år etter år, forteller også at disse forestillingene står igjen som viktige opplevelser for klasser og enkeltelever. I november 2018 skjedde det altså igjen. *D eg E* med Fargespill og Miss Tati ble møtt med øredøvende stillhet og oppmerksomhet, etterfulgt av stormende jubel.

Hvert år inviterer Bergen kommune til en DKS-markedsplass der skolenes utsendte blir kjent med årets tilbud i Den Kulturelle Skolesekken, og kan komme i dialog med de ulike tilbyderne av kunst- og kulturopplevelser. Her er Fargespill naturligvis også til stede. I 2018 inviterte vi også til en liten presentasjon av nettressursen *Fargeskyen*, som gir en mulighet til å sette Fargespill på pensum mer enn én dag i året på DKS-konsert. Nysgjerrige lærere fikk nyttige innspill å ta med seg tilbake til sine skoler.

Foto: Helge Hansen

Erasmus+ prosjekt – «Pedagogical and Cultural Approach to Inclusion of Foreign cultures»

Erasmus+ er EUs program for samarbeidsprosjekter innen utdanning, aktivitet, ungdom og idrett. Askøy videregående skole satte i gang prosjektet «Pedagogical and Cultural Approach to Inclusion of Foreign cultures» i 2016, hvor målet med prosjektet var å utvikle en verktøykasse/portefølje av metoder for pedagogisk personale, som kan tas i bruk i barnehager, skoler og organisasjoner for å inkludere og utdanne flyktninger og asylsøkere på en åpen og leken måte. Partnerne i prosjektet har vært utdanningsinstitusjoner fra barnehage- og til videregående nivå fra Norge, Danmark og Tyskland

- Randers Social and Healthcare College (DK)
- MEKS Erfurt (DE), Geschäftsführer / The pre-school AWO Kita «Ringelblume» (DE)
- Kleppstø Barnehage (NO)
- The Andreas-Gordon-School (DE).

Fargespill har fungert som en veiledende modell for prosjektet, hvor to ansatte og én aktør holdt et heldagsforedrag om Fargespillmetoden og våre erfaringer på feltet i starten av prosjektet. Dette la grunnlaget for det videre arbeidet, og partnerne har jobbet på ulike vis gjennom prosjektperioden på sine arenaer.

Prosjektet ble avsluttet i 2018 med en konferanse på Askøy med alle involverte parter til stede. For anledningen hadde Fargespill og Kleppstø barnehage samarbeidet om en avsluttende mini-konsert.

Fargeskyen

Fargeskyen tar mål av seg å gjøre Fargespill-metoden tilgjengelig for lærere i skolen. Nettsiden er en tverrfaglig læringsressurs der utforskning av menneskers identitet og unike ressurser flettes sammen med fagstoff om land og kulturer, tradisjoner, natur, samfunn, språk og musikk. Fargeskyen er et viktig supplement til fagpensum i skolen fordi den fungerer som en verktøykasse for å jobbe med tematikker som er grunnleggende for all læring, interaksjon og utvikling, og der stikkord kan være identitet, mangfold og mestring. I Fagfornyelsen, som skal reformere skolens planverk fram mot 2020, kommer dette tydelig til uttrykk i Læreplanens generelle del. Her snakkes det om tre sentrale overbygninger: *Demokrati og medborgerskap*, *Folkehelse og livsmestring* og *Bærekraftig utvikling*. Vi mener det er strålende at norsk utdanning også i planverket tar inn over seg disse sentrale og viktige delene av dannelsen av unge mennesker, og ser at Fargespills kompetanse gir gode verktøy til å jobbe konkret og meningsfullt med disse store spørsmålene i klasserommet. Derfor har vi utviklet Fargeskyen sammen med det norske selskapet OIID som teknisk utvikler. Fargeskyen har blitt en nettressurs spekket med aktiviteter og dialogstartere, hvor elevenes egen kompetanse – i kraft av å være den de er – kan få skinne.

Fargeskyen består av ulike kurs der vi gjennom korte videoer blir kjent med en fargespill. Vedkommende åpner døren til å lære mer om et land eller en region, blant annet gjennom musikk, geografi, språk, religion, mattradisjoner og historie. Den personlige stemmen er et sentralt element, der vi ikke bare ser landet eller folkegruppen, men enkeltmennesket. Det har vært et poeng å bruke våre egne, trygge aktører til å invitere elevene inn i sin verden. Slik blir det også nærliggende å lete etter lignende ressurser i sin egen historie. Læringsressursen er primært tilpasset mellomtrinnet (5.-7.trinn).

Arbeidet med Fargeskyen-prosjektet startet i 2014 og har gjennomgått mange endringer på veien. I 2018 ble siden endelig ferdigstilt og testet, før Fargeskyen ble lansert og tilgjengeliggjort gjennom skolens innloggingsportal FEIDE ved skolestart høsten 2018. I denne første utgaven av Fargeskyen finnes kurs som gir en innføring til Palestina, Etiopia, Myanmar, Somalia, Sri Lanka og Norge.

Besøk gjerne siden selv og se kurset om Mona fra Somalia gratis på www.fargeskyen.no!

Seminar for skoleledere: Hvordan lede fra midten?

Fargespill ble forespurt om å delta både faglig og kunstnerisk til en serie seminarer for skoleledere med tittelen *Profesjonelt samarbeid – Hvordan lede fra midten*. Seminarene foregikk i mai 2018 og arrangørene var Stiftelsen IMTEC, Skolelederforbundet, KS Utdanning og Cappelen Damm Akademisk forlag. Vi så på dette som en spennende arena for å snakke med mange av dem som tar viktige beslutninger for skolen, og gjorde derfor både en presentasjon i seminarprogrammet, og presenterte nettressursen Fargeskyen i foajeen i pausene. Med godt besøkte seminardager i både Trondheim, Stavanger, Oslo og Bergen kom vi i kontakt med skoleledere over hele landet om hva som skaper en god felleskultur, og hvilke verktøy vi kan tilby.

Etterutdanningsstudium ved Høgskulen på Vestlandet

Kunnskapsoverføring til lærere har stått høyt på Fargespills agenda i flere år, og siden 2014 har vi jobbet sammen med Høgskulen på Vestlandet (tidligere Høgskolen i Bergen) om et Fargespill-basert etterutdanningsstudium for lærere. Kurset tar utgangspunkt i lærernes egne profesjonelle erfaringer, og tilfører Fargespills grunnideer, i tillegg til det forskere har navngitt «Fargespill-metodikken» – konkrete arbeidsverktøy for å skape et sterkt kollektiv som kan lære og vokse sammen.

Et pilot av studiet *Interkulturell pedagogikk – kultur og kommunikasjon i Fargespill* startet opp i januar 2015. Fra høsten 2018 startet et fjerde kull på studiet, som nå heter *Interkulturell pedagogikk og fargespillmetodikken*.

FARGESPILL OG FLERE FARGER LANDET RUNDT

Vi opplever stor interesse fra byer og områder som ønsker å bygge sitt eget Fargespill. Knoppskyting i form av lisensiering av konseptet er basert på denne interessen. Slike prosjekter er selvstendige enheter med stor frihet. Forestillingene formes fra de kulturelle skattene og ressurspersonene som finnes lokalt, og innhold og uttrykk blir derfor unikt fra sted til sted. Samtidig bidrar Stiftelsen Fargespill med oppstartkurs, veiledning og oppfølging underveis i prosessen.

Det settes konkrete kvalitetskrav til musikalske og sceniske rammer, samt bruk av Fargespills visuelle profil. Ikke minst må grunnmuren i prosjektene bygges på Fargespills ressursfokus og filosofi. Slik skapes det hvert år særegne og unike forestillinger over hele landet, som likevel har en tydelig Fargespill-signatur.

I tillegg til Fargespill har vi den mindre varianten Flere Farger som er bygget på de samme grunnprinsippene, men der de tekniske kravene til forestillingene ikke er like strenge og ressurskrevende. Flere Farger er således bedre tilrettelagt for mindre steder som ønsker å jobbe med metodikken, men der det ikke er mulig eller naturlig å sette opp store produksjoner.

Interessen for lisensavtaler for Fargespill/Flere Farger er jevnt voksende og vi får stadig flere henvendelser fra kommuner, kulturskoler og kunstnere fra inn- og utland. Som en del av arbeidet med å spre Fargespill-konseptet har vi et samarbeid med Norsk Kulturskoleråd. Dette gjør at vårt konsept når ut til et større nettverk, spesielt i mindre kommuner, blant annet gjennom konferanser som =Vi, som er omtalt under *Aktivitet*.

I 2018 var det 23 kommuner i Norge med aktiv drift, hvorav 6 er Fargespill-lisenser og 17 er Flere Farger-lisenser.

Kritiske røster – ja takk!

Fargespill kan være et prosjekt som er vanskelig å kritisere uten en viss frykt for stigmatisering. En kan dermed anta at kritiske røster kan komme til å unngå å gi uttrykk for innvendinger til Fargespill, selv om det kan være saklige og gode innspill. Derfor har vi lenge ønsket oss uredde tilbakemeldinger utenfra.

Tilsvar til Thomas Solomon «The Play of Colors: Staging Multiculturalism in Norway»

I 2016 publiserte professor Thomas Solomon ved Griegakademiet i Bergen artikkelen *The Play of Colors: Staging Multiculturalism in Norway* i tidsskriftet Danish Musicology Online. Forut for denne publikasjonen opplevde Fargespill for første gang å være gjenstand for akademisk kritikk, fra Solomon og en av hans studenter under en debatt og senere på nettstedet www.ballade.no. Først og fremst ligger det en anerkjennelse i å bli kritisert og gransket av forskere. Solomons kritikk overså etter vår mening imidlertid viktige aspekter ved Fargespills virksomhet, og vi publiserte derfor et tilsvar til hans artikkel i det samme Danish Musicology Online, som utkom i januar 2018. Artikkelen ligger tilgjengelig på tidsskriftets nettsider www.danishmusicologyonline.dk.

Våren 2018 publiserte nettstedet Ballade tre anmeldelser av Fargespill Larviks forestilling, der tre anmeldere gav sine perspektiver på forestillingen på scenen og prosjektet Fargespill som konsept. Disse personlige tekstene rettet kritikk mot Fargespill som vi ønsket å drøfte videre. Vi valgte samtidig å ikke gå inn i en polemikk på nett om disse tekstene, som i utgangspunktet var publisert som anmeldelser av en forestilling. En av anmelderne, Monica Ifejilika, ble i stedet invitert til vår workshop høsten 2018 for å utdype sine synspunkter og delta i en konstruktiv dialog. Vi opplevde at dette gav rom for en dypere forståelse av hvordan Fargespill fremstår for publikum. Dette avdekket rom for forbedring og klarering, behov for tydelig kommunikasjon og stor takhøyde, samt gode dialoglinjer med både egne aktører og samfunnet vi opptrer i. I prosessen fikk vi også bevisstgjort hele organisasjonen på disse problemstillingene, og løftet frem ulike syn, også internt. Fargespill trenger at omverdenen bryr seg om vår virksomhet, og de kritiske stemmene er et uttrykk for at vi engasjerer vårt publikum. Det er vi avhengig av også i fremtiden.

Forskning på Fargespill

Det har blitt gjort en rekke studier av Fargespill på bachelor- og masternivå de siste årene. I 2018 ble også den første doktoravhandlingen basert på Fargespill fullført. Camilla Kvaal disputerte med ph.d.-avhandlingen «Kryssende musikkopplevelser. En undersøkelse av samspill i en interkulturell musikkpraksis» 25. august på Høgskolen i Innlandet.

Kvaal er opptatt av hvordan Fargespill skaper begeistring og berører, både aktører, ledere og publikum. I perioden 2014-2017 samlet hun inn kvalitative data om Fargespill, primært i Bergen, til avhandlingen. Hun har observert forestillinger, både som publikum og bak scenen, intervjuet aktører og ledere, observert øvelser og arrangementer (Fargespill-workshop for alle Flere Farger og Fargespill i 2015, og Grieg Research School i 2016), sett på Fargespills utgitte materiale (boken og CD-en *Fargespill*), NRK-dokumentaren om Fargespill i forbindelse med samarbeidet med KORK i 2016, og tatt for seg omtale i presse og på sosiale medier.

Avhandlingen tar for seg noen av de musikalske forhandlingsprosessene og tolkningsrammene som aktører og ledere er involvert i når det skapes et nytt Fargespill-nummer. Kvaal viser hvordan mangfold i Fargespill blir forhandlet og formidlet på måter som passer til og vil bevege publikum, og utfordrer hvordan vi tenker om mangfold, kultur, identitet og musikk som universelt språk. Hun argumenterer for noe av det viktigste i Fargespill skjer *bak scenen*. Her kan aktørene prøve seg på sanger og danser de selv liker og vil prøve, herme etter og lære av hverandre og oppleve mangfoldets muligheter på en friere måte enn den gjennom den «offisielle» forestillingen på scenen. Samtidig er det som skjer på scenen naturligvis også viktig, fordi det skaper rammer for «fargespillet» bak scenen.

Doktorgraden er fritt tilgjengelig på nett og kan leses her: <https://brage.bibsys.no/xmlui/handle/11250/2561961>

Fargespill nominert til Nobels Fredspris 2018!

Blikkene utenfra har også budt på en fantastisk overraskelse i 2018, da vi en smule vantro mottok meldingen om at Fargespill var blant de nominerte til Nobels Fredspris 2018. Nominasjonen er en enorm anerkjennelse av vårt arbeid siden 2004, og løfter Fargespill frem som eksempel på godt freds- og samfunnsbyggende arbeid for et internasjonalt publikum.

Da de meget fortjente prisvinnerne Nadia Murad og Denis Mukwege ble offentliggjort, var det en stor glede for oss å kvittere for nominasjonen slik vi kan best: Med et musikalsk fyrverkeri fra scenen under utekonserten Nobels Fredsfest. Vi tar med oss den store inspirasjonen og anerkjennelsen denne nominasjonen er inn i vårt videre arbeid.

FREMTIDENS FARGESPILL

Hvor går Fargespill videre? Hva venter rundt neste sving? Gløtter vi i krystallkulen ser vi nye forestillinger og sceneuttrykk som begeistrer, overrasker og engasjerer. Vi ser en organisasjon med nasjonalt nedslagsfelt, stor fleksibilitet og relevans for mange samfunnsområder. Og vi ser aktører som vokser i rollen sin og sprenger egne grenser.

Et begivenhetsrikt år er tilbakelagt. Fargespill-Oslo har hatt sin ilddåp og er i ferd med å bygge et nettverk av aktører og samarbeidspartnere i hovedstaden. Over hele landet etableres nye, selvstendige Fargespill-prosjekter, og vi har et omfattende, men spennende arbeid med å følge opp og veilede prosjektledere og ildsjeler som ønsker å skape et fargespill i sitt lokalsamfunn. Og interessen er også gryende internasjonalt.

Fargespill kjernebudskap kan uten tvil være av avgjørende betydning for norsk skole. Hvordan fornyer vi utdanningssystemet vårt slik at det danner og utdanner unge borgere med tro på seg selv og sine medmennesker, og skaper rom for utfoldelse, mestring og læring som har plass til alle? Av alle arenaer vi jobber med er klasserommet kanskje den viktigste. Gode samarbeid med skoler og lærere, samt læringsressursen Fargeskyen er ledd i dette kontinuerlige arbeidet. Vår ambisjon er at alle elever skal oppleve at nettopp deres unike ressurser er verdifulle for fellesskapet.

Vi ønsker å kommunisere tydelig og direkte med vårt publikum, og jobber dessuten for å nå nye publikumsgrupper. Hvordan kan Fargespill oppleves relevant for en ung tilskuer, eller en med krysskulturell bakgrunn? Vi jobber med opprettelsen av en egen YouTube-kanal og ser på grep i forestillingene våre som henvender seg til et yngre publikum.

Mens vi speider mot horisonten beholder vi også våre egne aktører i sidesynet. Ser vi alle våre egne aktører der de er, gir vi dem nok plass, blir de hørt? Høyt aktivitetsnivå bringer med seg en risiko for å miste noe på veien. Å forankre alt vi gjør hos aktørene, gi dem eierskap, frihet og påvirkningsmuligheter, er minst like viktig som før. I stadig større grad tar ungdommene roret selv og vil være med å stake ut kursen videre.

I 2019 feirer Fargespill 15 år. I 2004 ble en idé om en annerledes kulturskolekonsert til den første Fargespill-forestillingen under Festspillene i Bergen. Vi ønsker å gi publikum et innblikk i historien bak numrene, for om uttrykket på scenen er sterkt, kan prosessen frem til scenen være enda sterkere. Jubileumsfeiringen

er fortsatt i støpeskjeen. Det vi kan garantere er at Fargespill går for 15 nye år, og vil fortsette å gjøre gode menneskemøter til energiske, smittende og tankevekkende sceneopplevelser.

EN STOR TAKK TIL...

Økonomiske bidragsytere

Stiftelsen Fargespill er stolt av å ha en høy andel egeninntjening, men det til tross hadde det vært vanskelig å få hjulene til å gå rundt uten gode samarbeidspartnere og økonomiske støttespillere. I 2018 mottok Stiftelsen økonomisk støtte til drift og prosjekter fra det offentlige ved *Bergen kommune, Hordaland fylkeskommune og Kunnskapsdepartementet v/ IMDI*.

Stiftelsen mottok også prosjekttilskudd fra *Bergen kommune, Oslo kommune og Fond for utøvende kunstnere*, samt fra de private instansene *Sparebankstiftelsen DNB, Griegfoundation, Sparebanken Vest, Kavlifondet, OBOS-Stor Bergen*, som også i ulik grad bidrar inn med kompetanse.

Alle våre økonomiske bidragsytere har blitt synliggjort på www.fargespill.no med tilknyttede linker til deres respektive hjemmesider, gjennom media, samt på alt trykt materiale som annonser, flyers, program, roll-ups m.m.

Vi mottok også prispengene på kr. 50 000,- i gave fra *NRK* i anledning at de vant *Vaclav Havel-prisen for Fargespill-dokumentaren Det kom med vinden*.

Øvrige bidragsytere

Vi er også prisgitt et knippe aktører som bidrar inn i Fargespills arbeid på ulike måter, og ønsker å rette en stor takk til:

Agile Consult AS som tar seg av stiftelsens regnskap, og som også bidrar inn med annen relevant kompetanse. Vår kontakt *Yngve Ådland* er en svært viktig støttespiller, som strekker seg langt utover det man kan forvente, og vi sparer store ressurser på hans innsats. *Compute* som gir oss rabatter på IKT-tjenester gjennom året. *Bergen kommunes idrettsseksjon* og *Amalie Skram vgs.* som låner ut idrettshallen på skolen kostnadsfritt ved flere anledninger til fellesøvelser.

Grand Hotel Terminus og *Grieghallen* gir oss gode rabatter på leie av lokaler, og er alltid hjelpelige med tilrettelegging. *Bergens Tidende* gir Fargespill gode avslag på annonser, noe som gir oss en solid plattform for å synliggjøre forestillingene våre i deres papirutgaver. *Bright Group* stiller alltid opp med et dedikert team av dyktige teknikere, og gir oss gunstige rabatter på leie av personell og utstyr. *Bergen Næringsråd* kommuniserer Fargespill aktivt ut til ulike deler av næringslivet.

ÅRSREGNSKAP

Resultatregnskap	Note	2018	2017
<i>Driftsinntekter og driftkostnader</i>			
Salgsinntekt		2 168 775,00	1 771 367,00
Tilskudd og gaver		8 758 016,00	7 595 712,00
Sum driftsinntekter		10 926 791,00	9 367 079,00
<i>Varekostnader og innkjøpte tjenester</i>			
Varekostnader og innkjøpte tjenester		3 442 569,00	3 499 593,00
Lønnskostnad	1	6 381 443,00	5 362 526,00
Avskrivning av driftsmidler og immaterielle eiendeler	7	58 586,00	63 468,00
Annen driftskostnad	1	1 462 699,00	1 509 336,00
Sum driftskostnader		11 345 298,00	10 434 923,00
Driftsresultat		-418 507,00	-1 067 844,00
<i>Finansinntekter og finanskostnader</i>			
Annen renteinntekt		20 685,00	29 752,00
Annen finansinntekt		9 359,00	7 082,00
Annen finanskostnad		1,00	0,00
Resultat av finansposter		30 042,00	36 834,00
Ordinært resultat før skattekostnad		-388 465,00	-1 031 011,00
Ordinært resultat		-388 465,00	-1 031 011,00
Årsresultat	4	-388 465,00	-1 031 011,00
<i>Overføringer</i>			
Overført fra annen egenkapital		388 465,00	1 031 011,00
Sum overføringer		-388 465,00	-1 031 011,00

Balanse	Note	2018	2017
<i>Eiendeler</i>			
<i>Anleggsmidler</i>			
Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	7	338 516,00	397 102,00
Sum varige driftsmidler	7	338 516,00	397 102,00
<i>Finansielle anleggsmidler</i>			
Andre langsiktige fordringer	6	107 664,00	107 613,00
Sum finansielle anleggsmidler		107 664,00	107 613,00
Sum anleggsmidler		446 180,00	504 716,00
<i>Omløpsmidler</i>			
Lager av varer og annen beholdning	5	156 444,00	140 742,00
<i>Fordringer</i>			
Kundefordringer		79 407,00	90 840,00
Andre kortsiktige fordringer		127 606,00	91 065,00
Sum fordringer		207 013,00	181 906,00
Bankinnskudd, kontanter o.l.	2	2 642 732,00	2 891 994,00
Sum omløpsmidler		3 006 190,00	3 214 642,00
Sum eiendeler		3 452 370,00	3 719 357,00
<i>Egenkapital og gjeld</i>			
<i>Grunnkapital</i>			
Grunnkapital	3	100 000,00	100 000,00
Sum innskutt egenkapital		100 000,00	100 000,00
<i>Opptjent egenkapital</i>			
Annen egenkapital		2 090 310,00	2 478 774,00
Sum opptjent egenkapital		2 090 310,00	2 478 774,00
Sum egenkapital	4	2 190 310,00	2 578 774,00
<i>Gjeld</i>			
<i>Kortsiktig gjeld</i>			
Leverandørgjeld		203 076,00	150 827,00
Skyldig offentlige avgifter		450 532,00	497 512,00
Annen kortsiktig gjeld		608 452,00	492 244,00
Sum kortsiktig gjeld		1 262 060,00	1 140 583,00
Sum gjeld		1 262 060,00	1 140 583,00
Sum egenkapital og gjeld		3 452 370,00	3 719 357,00

NOTER

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven. Det er utarbeidet etter norske regnskapsstandarder.

Driftsinntekter og kostnader

Inntektsføring skjer etter opptjeningsprinsippet som normalt vil være leveringstidspunktet for varer og tjenester. Mottatte tilskudd periodiseres i samsvar med tilsagn og de kostnader de er ment å dekke. Kostnader medtas etter sammenstillingsprinsippet, dvs. at kostnader medtas i samme periode som tilhørende inntekter inntektsføres. Stiftelsen er i betydelig grad avhengig av tilskudd, og for å gi et best mulig bilde av aktiviteten bruttoføres tilskudd.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år er uansett klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er analoge kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes ikke å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet.

Enkelte poster er vurdert etter andre regler. Postene det gjelder vil være blant de postene som omhandles nedenfor.

Varer

Varer er vurdert til det laveste av gjennomsnittlig anskaffelseskost og netto salgsverdi.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Note 1 Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte m.m.

Lønnskostnader	2018	2017
Lønninger	4 981 826	4 266 493
Arbeidsgiveravgift	780 772	652 432
Pensjonskostnader	269 721	174 348
Andre ytelser	349 124	269 252
Sum	6 381 443	5 362 526

Gjennomsnittlig antall årsverk: 9,4

Ytelser til ledende personer	Daglig leder
Lønn	675 277
Pensjonsutgifter	41 498
Annen godtgjørelse	4 443

Styret har ikke mottatt godtgjørelse.

Pensjonsforpliktelser

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

Revisor

Kostnadsført revisjonshonorar for 2018 utgjør kr 49 062 inkl mva. I tillegg kommer honorar for andre tjenester med kr 21 719 inkl mva.

Note 2 Bundne midler

Stiftelsen har kr 228 607 i bundne skattetrekksmidler.

Note 3 Grunnkapital

Grunnkapital er innbetalt med kr 100 000.

Note 4 Egenkapital

	Grunn-kapital	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Pr. 31.12.2017	100 000	2 478 774	2 578 774
Årets resultat		-388 465	-388 465
Pr 31.12.2018	100 000	2 090 310	2 190 310

Note 5 Varer

Varelager er oppført til anskaffelseskost fratrukket nedskrivning for antatt ukurans.

Note 6 Finansielle anleggsmidler

Andre langsiktige fordringer gjelder depositum i forbindelse med leie av lokaler og medlemskap hos Bildeleringen SA.

Note 7 Anleggsmidler

	Driftsløsøre, inventar ol.	Sum
Anskaffelseskost pr. 01.01.18	515 506	515 506
= Anskaffelseskost 31.12.18	515 506	515 506
Akkumulerte avskrivninger 31.12.18	176 990	176 990
= Bokført verdi 31.12.17	338 516	338 516
Årets ordinære avskrivninger	58 586	58 586
Økonomisk levetid	5–10 år	

UTTALELSE OM REVISJONEN AV ÅRSREGNSKAPET

Konklusjon

Vi har revidert Stiftelsen Fargespills årsregnskap som viser et underskudd på kr 388 465. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2018, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av stiftelsens finansielle stilling per 31. desember 2018, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlaget for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av stiftelsen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske plikter i samsvar med disse kravene. Etter

vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til stiftelsens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til <https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>.

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon, mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av stiftelsens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Konklusjon om forvaltning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000, Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon, mener vi stiftelsen er forvaltet i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

Bergen, 12. mars 2019
RSM Norge AS

Ragnar Pettersen
statsautorisert revisor

